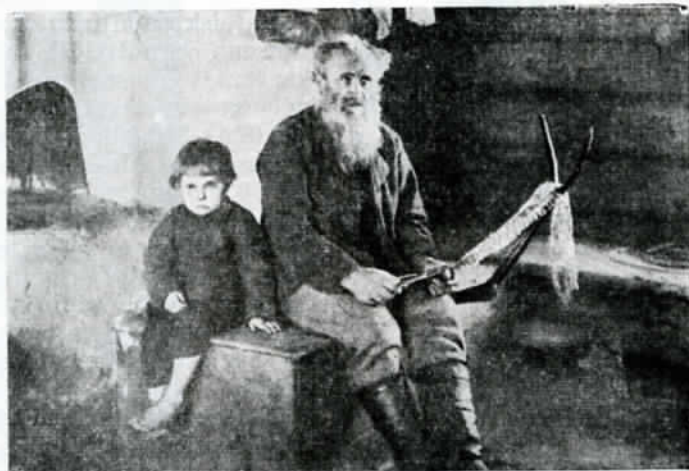

Tapautui omassa piirissämme

Petri Shemeikan kuolemasta tulee ensi huhtikuussa kulu-neeksi 50 vuotta. Kuvassa Petri lapsenlapsensa kera.

MERKKIPÄIVIÄ

Lehtori Eliel Wartiainen.

— 19. 2. 65 täytti 90 vuotta voimistelunopettaja, lehtori Eliel Johannes Wartiainen Helsingissä.

Lehtori Wartiainen on syntynyt Kurkijoella, suoritti ylioppilastutkinnon 1895, valmistui voimistelunopettajaksi 1898, toimi Sortavalan lyseon voimistelun ja terveysopin nuor.lehtorina 1900—1939 ja vastaavassa virassa suomalaisessa normaalilyseossa 1940—45. Lisäksi hän on ollut Sortavalassa kunnallisneuvosmiehenä, kaupunginvaltuuston jäsenenä, VPK:n päällikkönä, palotoimikunnan johtajana, Laatokka-lehden aputoimittajana, matkailuhaaraosaston

puheenjohtajana, Raja-Karjalan Säätiön hallinnon jäsenenä.

Sortavalan laulullisiin ja muihin musikaalisiin harrastuksiin lehtori Wartiainen innolla osallistui. Hän oli Sortavalan suurten laulu- ja soittojuhlien valmistelutoimikuntien sihteerinä, Sortavalan Mieslaulajien ja Sortavalan Sekakuoron jäsen ja puheenjohtaja. Opiskeluvuosi-
naan hän oli YL:n ja MM:n jäsen.

Lehtori Wartiainen oli Sortavalan suojeluskunnan perustajia, kahteen eri otteeseen myös sen paikallispäällikkö, vapaussodan aikana Karjalan sotilaspiirin Sortavalan keskusesikunnan päällikkö, talvisodassa Sortavalan aluepäällikkö. Hänellä on useita sodanaikaisia ansio- ja kunniamerkkejä, virkasolki, SVUL:n hopeinen ansioristi ja hänet on kutsuttu useiden yhdistysten kunniajäseneksi. Kalevalaseuran jäsen hän on jo vuodesta 1919.

Kesäisistä ajanvietoista ovat lehtori Wartiaiselle mieluisimpia olleet liikkuminen kuulun Puruveden kirkkailla selillä ja kalaisilla apajilla, talvisin parhaimpina miehuusvuosina kontion kohtaamiset Karjalan ikimetsissä niin tällä kuin tuolla puolen rajaa. Myöhemmin Sk. yliesikunnan määräämänä johtanut Suomessa vierailleitten ulkomaalaisten kenraalien karhunmetsästyksiä. Yllämainituista retkistä ovat kirjallisina tuloksina olleet julkaisut »Metsämiehen muistelmia» ja »Karhunajolla Kauko-Karjalassa».

Liikkuessaan Raja-Karjalassa lehtori Wartiainen viehättyi rajan kansaan, sen perinteisiin, henkilöihämiin ja rikasvivahteiseen elämänsisällykseen. Näitä hän sitten kuvasi lähinnä julkaisuissaan »Shemeikka», »Taikamaitten kansaa» ja »Kun haltiat elivät». Muista julkaisuista mainittakoon »Muistojen kirja I ja II», »Kesäkirja», »Honkavaaran partiopojat», pari suomennosta, sekä lukuisia kirjoituksia historia- ja muistojulkaisuihin.

Sortavalan Lyseoseuran hallitus kävi puheenjohtajansa, toimitusjohtaja filmaisteri J. E. Mäntylän johdolla onnittelemällä lehtori Eliel Warttiansen luona hänen täyttäneensä 90 vuotta 19. 2. ja jätti hänelle samalla kipsiluonnoksen hänen kunniaksensa lyötettävästä mitalista. Mitalin on muovaillut taiteilija Jaakko Tolvanen

— 97 vuotta täytti 25. 11. -64 Polvijärven Kostanlahdessa Nikolai Hilonen, missä tämä maanvilj. ja karhunkaataja vietti 97-syntymäpäiväänsä ja hänen emäntänsä Agafia Hilonen, o.s. Röpelinen, 90-vuotisjuhlaansa. Hilonet ovat alkujaan suojärveläisiä ja Nikolai-isäntä tunnettiin jo nuoruudessaan taitavana metsämiehenä ja karhunkaatajana. Äidinpuolelta hän on kuulua Shemeikkojen runonlaulajasukua.

— 85 vuotta täyttää 6. 5. 65 suutari Jegor Kuismen ja hänen vaimonsa Akuliina, o.s. Romanov, 80 vuotta 1. 5. 65 Keiteleen Äyräpäässä. Molemmat ovat kotoisin Aunuksen Tullemajärveltä.

— 75 vuotta täytti 21. 1. talousneuvos Matti Väisänen Suolahdessa. Hän on syntynyt Kenttjärvellä Itä-Karjalassa, josta jo nuoruudessaan siirtyi Suomeen ja aloitti monipuolisen liikemiesuransa. Oltuaan ensin kauppaedustajana hän siirtyi Salaman palvelukseen matkatarkastajaksi ensin Sortavalan ja sitten Keski-Suomen piiriin. Suolahteen hän muutti 1924, mistä lähtien hän on monipuolisesti ollut kehittämässä kauppala. Hän rakensi asuin- ja liiketalon, perusti virvoitusjuomatehtaan, josta luovuttuaan rakensi toisen edelleenkin kauppalan suurimpana olevan liike- ja asuintalon. Siihen hän perusti elokuvateatterin, asusteliikkeen ja huonekaluliikkeen. Iän karttuessa hän on vähitellen luopunut liikkeistään sekä kiinteistöistään ja kohdistanut viime vuosina toimintatarmonsaa mm. omistamiensa metsien hoitoon. Talousneuvos Väisäsen tarmoa on tarvittu Suolahden Yhteiskouluhankkeessa aina perusta-

misvaiheesta alkaen johtokunnan puheenjohtajana. Hän on ollut mm. perustamassa Suolahden Urheilijoita, kuulunut kirkkovaltuustoon, osallistunut nuorisoseuratoimintaan sekä säästöpankkityöhön.

— 75 vuotta täytti 21. 12. jääkärimajuri Paul Henrik Karl Matta Savonlinnan Pääskylahdessa. Hän on syntynyt Turussa ja tullut ylioppilaaksi 1911.

Toimittuaan tullilaitoksen palveluksessa Viipurissa pakkahuoneen kirjuriina sekä Pietarissa olevan tullitoimiston konttorikirjuriina hän liittyi 1916 27. Jääkäripataljoonaan ja otti osaa asemasotaan Missejoella sekä Schmardenin hyökkäykseen. Vapausodassa hän toimi eri tehtävissä Karjalan rintamalla ja v. 1920 Vienen väliaikaisen hallituksen vapaajoukkojen komentajana.

— 70 vuotta täytti maanantaina 8. 2. Turussa kauppat. kand. Toivo S. J. Jääskeläinen — syntynyt Inkerissä, ylioppilas Sortavalassa 1915, ekonomi 1918, kauppat. kand. 1928, opiskellut lakia Helsingin yliopistossa sekä valtiotieteitä Berliinin yliopistossa. Hän tuli 1929 PYP:n palvelukseen ja toimi v:sta 1931 johtajana Lappeenrannan, Viipurin ja Turun kontto-reissa jääden eläkkeelle 1962. Hän on kuulunut mm. Turun kauppakorkeakoulun hallitukseen ja Suomen Reserviupseeriliiton valtuuskuntaan. Turun Rotary-klubin presidenttinä hän oli 1945—46.

— 70 vuotta täyttää Aleksanteri Sahaarov 17. 3. 65 Keiteleen Pahkamäellä. Hän on kotoisin Itä-Karjalasta.

— 70 vuotta täytti Teodor Torgoutsa 3. 2. 65. Hän on syntynyt Salmassa.

— 60 vuotta täytti 3. 1. 65 ajuri Malakias Melgin Kemissä. Hän on syntynyt Vienen Uskelassa ja Kemi Oy:n palvelukseen hän tuli v. 1923, mistä erosi v. 1944 ryhtyen tällöin harjoittamaan itsenäistä ajurintointaan.

Ajuri Melgin on ansioitunut innokkaana urheilumiehenä. Niinpä erikoisesti ylipitkät juoksumatkat ovat olleet hänen alaansa ja aikoinaan hän oli Peräpohjolan ainoa maratoonari. Hän on osallistunut useita kertoja maratonjuoksun SM-kilpailuun, ensimmäisen kerran jo v. 1939. Lisäksi hänellä on takanaan 25.000 metrin kilpailuja parisenkymmentä. Myöhemminä vuosina on Melgin menestyksellisesti osallistunut suunnistuskilpailuihin. Urheiluvuosiensa aikana on Melgin voittanut 12 piirinmestaruutta yleisurheilussa ja suunnistuksessa. Urheiluharrastustensa ansiosta hän on saanut mm. Urheiluliiton kultaisen I luokan merkin ja Suunnistusliiton kultamerkin. Melgin on Karihaaran Karun perustajajäsen ja kuulunut pitkät ajat seuran eri jaostoihin. Hän on saanut Karihaaran Karun hopeisen ansiomerkin.

— 60 vuotta täyttää 17. 3. 65 ent. kauppias Paavo Jukola Tampereella. Hän on syntynyt Mäntyselän pitäjän Hokanmäen kylässä. Hän on vakaa karjalaisuuden ystävä ja kotiseutukielen kirjallisen viljelyn harrastaja. Merkkipäivänään hän on matkoilla.

— 60 vuotta täyttää Matrona Ruutala, o.s. Vahromejev, 4. 4. 65 Pielaveden Samalla-lahdella. Hän on kotoisin Viteleestä.

— 60 vuotta täytti 6. 1. 65 Tatjana Halonen Suomussalmella. Hän on synynyt Itä-Karjalassa.

— 60 vuotta täytti varastopäällikkö Pekka Riikola 8. 2. 65 Rovaniemellä. Hän on kotoisin Vuokkiniemeltä.

— 12. 2. täytti 50 vuotta Lappeenrannan ortodoksisen seurakunnan kirkkoherra Leo Merra s. — Hän on syntynyt 12. 2. 1915 Pietarissa. Käytyään Sortavalan lyseota sekä Sortavalan pappisseminaarin, hänet nimitettiin Lappeenrannan ortodoksisen seurakunnan kanttoriksi v. 1940. Sodassa hän toimi luutnanttina rintamatehtävissä sekä myöhemmin sotilaspastorina sodan päättymiseen saakka. Sotien jälkeen hän toimi oman virkansa ohella siirtoväen sielunhoitajana vuoteen 1948 asti, jolloin tuli valituksi nykyiseen toimeensa. Hän on hoitanut myös useita luottamustehtäviä.

Hän on suorittanut opintomatkoja Viroon, Latviaan ja Kreikkaan. Ansioistaan hänelle on myönnetty VR 4 ja kultaristi v. 1960.

— 50 vuotta täytti maanvilj. Pekka Ikkö 16. 1. 65 Nurmeksen Höljäkässä.

— 50 vuotta täytti 31. 1. 65 Paavo Nestorinen Kuhmon Laitilassa. Hän on syntynyt Itä-Karjalassa.

— 50 vuotta täytti 10. 1. professori Kauko Antero Pirinen Helsingissä.

Professori Pirinen on syntynyt Enossa, tullut ylioppilaaksi 1932, valmistunut fil.kandidaatiksi 1936, fil.lisensiaatiksi 1956 ja väitellyt fil.tohtoriksi 1956. Opinto- sekä tutkimusmatkoja hän on tehnyt Pohjoismaihin.

Valtionarkiston palvelukseen professori Pirinen tuli 1936 ja toimi ylimääräisenä amanuenssina 1941—47, nuorempana 1947—52 ja vanhempana 1952—57, arkistonhoitajana 1957—1961 sekä arkistoneuvoksena 1961—62. Helsingin yliopiston Suomen ja Skandinavian historian dosenttina hän on ollut 1957—62 ja v:sta 1962 lähtien yleisen kirkkohistorian professorina, jota virkaa hän hoiti vt:nä 1960—61. V:sta 1961 lähtien hän on toiminut myös Helsingin yliopiston ortodoksisen laitoksen esimiehenä. Vielä hän ehti toimia Karjalaisen osakunnan kuraattorina.

— Hopeahäitä viettivät 11. 12. 64 metsänhoitaja Niilo Kenjakk ja hänen vaimonsa Outi, o.s. Lukkanen, Kuopiossa.

Tuonilmaisii ovät siirtyneet:

— Maria Alanko kuoli 12. 1. 1965 ja on siunattu hiljaisuudessa vain lähimpien omaisten läsnäollessa. Hän oli syntynyt Uhtualla Viinan-Karjalassa 7. 3. 1889. Hänen miehensä, varatuomari Sakari Alanko on monin tavoin kunnostautunut karjalaisten heimotyösaralla. Hän oli seuramme perustajajäseniä, seuramme ensimmäinen sihteeri (1906—1907) ja pitkäaikainen johtokunnan jäsen. Maria Alanko tuki miehensä heimotyötä monella tavalla. Suremaan jäivät tyttäret Eeva, Raisu, Paula, Maila ja Heljä perheineen.

— Itsenäisyyspäivänä 1964 kuoli Helsingissä kansainvälisesti tunnettu suomalainen geologi, täysin palvellut professori Pentti Eskola. Hän oli syntynyt Honkilahdella 8. 1. 1883, tullut ylioppilaaksi 1901, filosofian kandidaatiksi 1906 ja filosofian tohtoriksi 1915. Pentti Eskola toimi Geologisen toimikunnan valtiongeologina 1922—24, hänet nimitettiin Helsingin Yliopiston geologian ja mineralogian dosentiksi 1916 ja professoriksi 1924, jossa tehtävässä hän toimi vuoteen 1953 saakka, jolloin siirtyi eläkkeelle. Suurin osa maamme nykyisestä varttuneemmasta geologipolvesta kuuluu hänen oppilaisiinsa.

Pentti Eskolan nimeen liittyy kaksi pääsuuntaa, oman maakamaramme ja erikoisesti graniitin synnyn selvittäminen sekä maailman kuvan perusteiden kokoaminen kaikkia suurista kysymyksistä kiinnostuneita varten.

Hän oli saanut osakseen runsaasti sekä koti- maista että kansainvälistä tunnustusta, ehkä enemmän kuin kukaan muu suomalainen tiedemies.

Hän oli myös suuri Karjalan ystävä. Tutkiessaan Karjalan maakamaraa hän syvästi ystävystyi Karjalan kansaan ja sen ikivanhoihin tapoihin. Suurella mieltymyksellä hän muisteli tapaamiaan starikoita — Shemeikan Trofimaa, Mihail Mokeista, Pyhäniemen Kyrsää ja muita. Hän ensimmäisenä totesi, että itäkarjalaisilla oli venäläisten pappien panemien sukunimien lisäksi omat karjalaiset kansalliset sukunimensä.

Karjalan Sivistysseura kunnioitti vainajan muistoa adressilla.

— Kauppias Feodor J o u h k i kuoli 1. 12. 64 Helsingissä. Hän oli syntynyt 30. 4. 1913 Läskelässä.

— Senja N y k ä n e n kuoli 28. 12. 64 Lindesbergin sairaalassa Ruotsissa. Hän oli syntynyt 16. 4. 1894 Kontokin pitäjän Akonlahden Timolassa ja siirtynyt sodan jälkeen Ruotsiin.

— Juho N y k ä n e n kuoli 16. 9. 64 Inaris- sa. Hän oli syntynyt Itä-Karjalassa 7. 11. 1888.

— Vasili L u k i n kuoli 8. 10. 64 Kuopiossa. Hän oli syntynyt 10. 5. 1914 Aunuksessa.

— Kansakouluntarkastaja Juho Kustaa S a n t a l a kuoli Joensuussa 7. 12. Hän oli syntynyt Huittisissa 23. 10. 1888 ja valmistunut kansakoulunopettajaksi Rauman seminaarista 1911 sekä suorittanut yliopistollisia tutkintoja monessa eri aineessa. Opintojaan hän täydensi lukuisilla ulkomaisilla opintomatkoilla. Toimituaan Loimaan Kojonperän kansakoulun opettajana 1911—19 hän oli Suistamon alakansakouluseminaarin johtajana 1919—45 ja sen jälkeen Joensuun piirin kansakouluntarkastajana 1946—52, jolloin siirtyi eläkkeelle. Tarkastaja Santala oli Suistamon kunnanvaltuuston puheenjohtajana 1926—28. Lisäksi hän osallistui mm. Suistamon säästöpankin toimintaan sen isännistön puheenjohtajana.

Dimitri M a k o v u o kuoli lyhyen, mutta ankan taudin murtamana joulupäivänä 25. 12. 64 Jyväskylässä. Hän oli syntynyt 24. 10. 1899 Säämäjärven pitäjän Jessoilassa, Metsälän kylässä. Hänen heimolaisensa tuntenevat hänet paremmin Ahpoin Mikin poikana. Noin 12-vuotiaana hän saapui Viipuriin. Hän palveli toistakymmentä vuotta A. Kulikovin kenkäkaupassa aluksi oppipoikana, myöhemmin myyjänä ja kaupanhoitajana. Kun Aunuksen-Karjalassa puhkesi v. 1919 kansannousu, liittyi hän vapaustaistelijoiden joukkoon. Kun kansannousu epäonnistui, tuli hän toistamiseen Viipuriin. Vuonna 1926 hän siirtyi Suojärvelle. Hän toimi menestyksellisesti I. J. Karpoffin liiketalon pääkauppanhoitajana aina talvisotaan saakka. Liikkeen johtajan — Boris Karppelan — jouduttua ylimääräisiin kertausharjoituksiin hän toimi tämän kauppatalon johtajana ja yritti parhaansa mukaan pelastaa, mitä oli pelastettavissa venäläisten hyökkääjien käsiin joutumasta. Vuonna 1940 hän astui Oy Wilh. Schauman Ab:n palvelukseen, jossa toimessa hän oli aina kuolemaansa saakka. Hän oli pohjaltaan karjalaismielinen ja uskonnollinen. Niinpä hän kuului Jyväskylän ortod. seurakunnan valtuustoon, neuvostoon ja virkatalolautakuntaan. Kirkon isännöitsijänä hän ehti olla 10 vuotta.

— Katri P i t k ä n i e m i kuoli Mölndalin sairaalassa Ruotsissa 11. 1. 65. Heimopappi Martin Juhkam siunasi hänet viimeiseen lepoon Mölndalin kalmistolla 19. 1. 65. Katri Pitkänieni oli syntynyt Tunkualla 20. 4. 1890, joten hän olisi aivan pian täyttänyt 75 vuotta.

— Vilho M a i n o n e n kuoli 25. 10. 64 Koi- vuvaarassa. Hän oli syntynyt 28. 5. 1905 Vienan Karjalassa.

— Heikki A i r o v u o kuoli 24. 9. 64 Kuopiossa. Hän oli syntynyt Kaukojärvellä (Vitele, Aunus) 27. 12. 1898.

Nikolai R a j a n t a u s kuoli 27. 9. 64 Pielisjärvellä. Hän oli syntynyt 4. 5. 1921 Repolassa.

— Pekka A n u f r i e v kuoli 5. 10. 64 Ori- vedellä. Hän oli syntynyt 20. 11. 1917 Inkerissä.